

گزیده‌ای از اصطلاحات رایج و لازم زبان عربی که احتمالاً مورد نیازتان خواهد بود:

(۱) فارسی : گذرنامه – پاسپورت

العربیة : جَوَاز – باسپورت

(۲) فارسی : گذرنامه ها

العربیة : جَوَازَات

(۳) فارسی : گذرنامه ات رو بده

العربیة : اِنْطِنِی جَوَازَک

(۴) فارسی : بگذار بینم – نگاه کنم

العربیة : خَلِّی اَشُوف

(۵) فارسی : ویزا

العربیة : فِیْزَة

(۶) فارسی : کجاست؟

العربیة : وِین

(۷) فارسی : سرویس بهداشتی کجاست؟

العربیة : وِینِ المَرَاقِ الصَّحِیَّة

(بدون کلمه صحیه بکار ببرید، چون اینگونه عامیانه تر است)

(۸) فارسی : میخوام

العربية : أريد

(۹) فارسی : بروم

العربية : أروح

(۱۰) فارسی : به نجف

العربية : إِلْنَجْف (در اصل الى النجف بوده)

نحوه تلفظ : أريد أروحِلْنَجْف

(۱۱) فارسی : اتوبوس میخوای یا ون

العربية : تَريدِ الباص لُو كَيَّة؟

(۱۲) فارسی : کرایه اش چنده - چقدر میشه

العربية : إَشْكَد؟ - إَشْكَد الأجره

(۱۳) فارسی : ده هزار - ۱۰۰۰۰ دینار - ۱۰

العربية : عَشْر - عَشْر تالاف

(۱۴) فارسی : خوبه

العربية : زَيْن

(۱۵) فارسی : نه گرونه!

العربية : لا، باهز

(۱۶) فارسی : خیلی - گروه

العربية : إهواى، كَلَش - باهز

(۱۷) فارسی : گروهتون، چند نفر هستید؟

العربية : جَمَاعَتُكُمْ، چَم نَفَرَات؟

(۱۸) فارسی : بیا بالا - سوار شو - پیر بالا

العربية : صَعَد - يا الله صَعَد

(۱۹) فارسی : تمام شدید؟ همه سوار شدید؟ - تکمیل شد - تمام شد.

العربية : خَلَاص؟ - يا به صورت خبرى : خلاص!

(۲۰) فارسی : چمدان - ساک

العربية : جُنْطَة - جمع : جُنْط

(۲۱) فارسی : راننده

العربية : سايق

(۲۲) فارسی : ایستگاه پلیس

العربية : سِيْطْرَة

(۲۳) فارسی : گیت - دروازه - ورودی

العربية: بَوَابَةٌ

(۲۴) فارسی: افسر - مامور - مسؤول

العربية: ضابط

(۲۵) فارسی: گاری - ارابه

العربية: عَرَبَانَةٌ

(۲۶) فارسی: گاری چی - ارابه کش

العربية: عَرَبَنَجِي

(۲۷) فارسی: (بردار، بلند کن) - چمدون رو بردار

العربية: (شیل) - شيلِ الْجُنْطَةُ

(۲۸) فارسی: کیف - کوله

العربية: حَقْبَةٌ

(۲۹) فارسی: هوا گرمه - گرمه

العربية: أَلْجَوُ حَارٍ - حار

(۳۰) فارسی: آبجوش

العربية: مایِ الْحَارَّةِ، مایِ حار

(۳۱) العربية: خُبْزٌ

فارسی : نان

(۳۲) ساندویچی (مخصوص به عراق)

العربیة : صَمَّون

(۳۳) فارسی : کولر را روشن کن

العربیة : شَغَلِ الْمُكَيِّف

(۳۴) فارسی : خاموش کن - خاموشش کن - کولر را خاموش کن

العربیة : طَفِّ - طَفِّيه - طَفِّ الْمُكَيِّف

(۳۵) فارسی : وایستا - نگه دار

العربیة : اُكِّفْ

(۳۶) فارسی : اینجا - آنجا

العربیة : اِهْنا - اِهْناک

(۳۷) فارسی : بیا

العربیة : تعال

(۳۸) فارسی : برو

العربیة : رُحْ (روح)

(۳۹) فارسی : گم کردم

العربية : ضَيَّعَت

(۴۰) فارسی : بگذار - قرار بده

العربية : خَلَّى

(۴۱) فارسی : چرا - برای چه

العربية : لَيْش

(۴۲) فارسی : نمی فهمم - نمی فهمم چی میگی

العربية : مَافَتْهَم (الف خوانده نمی شود) - مَفْتَهَم شِتْگول

(۴۳) فارسی : کم - کمی عربی بلام

العربية : شَوَى، شَوَى - شوى أعرِف، شوى أحيى

(۴۴) لطفا: رجاءاً

(۴۵) متشکرم: شكراً

(۴۶) خوش آمدی: اهلا و سهلا

(۴۷) بله: نعم / ای

(۴۸) خیر: لا

(۴۹) مشکلی نیست: مو مشکل

(۵۰) ببخشید: متاسفم / العفو / آنی آسف

(۵۱) چه وقت؟ اِشَوَكِت

- (۵۲) کجا؟: وین
- (۵۳) چقدر؟: چم؟
- (۵۴) چی؟: شنو
- (۵۵) کی؟: منو
- (۵۶) پل: جسر
- (۵۷) خانواده: اهل
- (۵۸) غذا: آکل
- (۵۹) عجله کن: ابسرعه/بالسرعه
- (۶۰) من می فهمم: آنی افتمم
- (۶۱) من نمی فهمم: آنی ما افتمم
- (۶۲) دارو: دوا
- (۶۳) پول: فلوس
- (۶۴) فارسی می تونی حرف بزنی؟: تتکلم بالفارسی؟
- (۶۵) ممکنه کمکم کنی؟: ممکن تساعدنی؟
- (۶۶) مسجد: جامع
- (۶۷) بازار: سوگ
- (۶۸) پلیس: شرطه

- (۶۹) بایست: اوگف
- (۷۰) حال شما چطوره: اشلونک
- (۷۱) خوبم: زین
- (۷۲) خداحافظ: مع السّلامه
- (۷۳) در امان خدا: فی امانِ الله
- (۷۴) چه خبر: شکو ماکو؟
- (۷۵) خبری نیست: ماکو شی
- (۷۶) بفرمایید استراحت کنید: اِتْفَضَّلْ اِسْتِیرِیح
- (۷۷) ممنونم: شُکراً
- (۷۸) خسته: تعبان
- (۷۹) گرسنه: جوعان
- (۸۰) سیر(متضاد گرسنه): شِبعان
- (۸۱) حرم کجاست؟: وین الحَرَم
- (۸۲) گران: غالی
- (۸۳) ارزان: رَخِیص
- (۸۴) بیمارستان/درمانگاه: مَسْتَشْفی
- (۸۵) می خواهم زیارت کنم: ارید ازور

(۸۶) لباس: مَلابِس

(۸۷) جلو: گِداَم

(۸۸) فارسی: سخت

العربية: صَعْب

(۸۹) فارسی: ساده، آسون

العربية: سَهْل

(۹۰) فارسی: سیگار

العربية: جِیْگارَه

(۹۱) فارسی: کی، چه وقت

العربية: إِشْوَكِت

(۹۲) فارسی: الان

العربية: هَسَّه

(۹۳) فارسی: دیروز

العربية: أَمِس

(۹۴) فارسی: فردا

العربية: باچِر

(۹۵) فارسی : امروز

العربية : أليوم

(۹۶) فارسی : امشب

العربية : أليَّلة

(۹۷) فارسی : اسمتو بنويس (به معنای ثبت نام)

العربية : سجَّل إسمك

(۹۸) فارسی : گذرنامه ها را تحويل دهيد

العربية : سلّموا الجوازات

(۹۹) فارسی : فرودگاه

العربية : مطار

(۱۰۰) فارسی : حدوداً، تقريباً

العربية : حوالى

(۱۰۱) فارسی : گوش بده - به من گوش بده

العربية : إسمع - إسمعنى

(۱۰۲) فارسی : کارت شناسايى

العربية : هُوَيَّة

• قبلا کلمه گران رو ترجمه کردیم، حالا متضاد آن:

(۱۰۳) فارسی : ارزان

العربية : رَخِيس

(۱۰۴) فارسی : ارزان تر

العربية : أرْخَص

(۱۰۵) فارسی : ببخشید

العربية : أَلْعَفُو

(۱۰۶) فارسی : نانوايي

العربية : خَبَّاز

• جملات تعارفي - تشكري

(۱۰۷) الله يخليكم: خدا نگهدارون داره

(۱۰۸) الله يحفظكم: خدا حافظ شما باشد

(۱۰۹) الله يسلمكم: خدا شما را سلامت نگهدارد

(۱۱۰) زحمناكم: زحمت به شما داديم

(۱۱۱) الله يعينكم: خدا نگهدارون باشد

(۱۱۲) رحم الله والديك: خدا پدر و مادرتان را بيامرزد

(۱۱۳) الله يساعدكم: خدا كمكتان کند

(۱۱۴) صار الزحمة عليكم: برای شماها زحمت شد

(۱۱۵) عاشت ایدکم: خدقوت

(۱۱۶) فارسی : مجانی

العربية : بلاش

(۱۱۷) فارسی : سلامتی

العربية : عافية (مثلا در تعارفات میگویند : بلعافية إن شاء الله)

(۱۱۸) فارسی : سیو کن، ذخیره کن - ذخیره کردن

العربية : وُقِّر - توفير

(۱۱۹) فارسی : دیوانه - ما دیوانگان حسینیم

العربية : مَجْنون - إحنه مجانين الحسين

(۱۲۰) فارسی : فصیح - کتابی

العربية : فُصْحه (مثلا اگر شما به مکالمه فصیح تسلط دارید می گویند : تِگْدَر تِحْچي فُصْحَه؟ می تونی فصیح و کتابی صحبت کنی؟ أعرّف الدارجة شَوِيّ : لهجه عاميانه کم بدم

(۱۲۱) فارسی : اتاق - اتاق ها

العربية : غُرْفَه - غُرَف

(۱۲۲) فارسی : بوس

العربية : بوس

۱۲۳) فارسی : زشت - قبیح - ناپسند

العربية : عیب

مثلا میگویند : لا تُسَوِّی، عیب : نکن! زشته!

۱۲۴) فارسی : خانه

العربية : بَیت - حُوش

۱۲۵) فارسی : گوشت

العربية : لَحْم

۱۲۶) فارسی : گران - ارزشمند

العربية : غالی (هم به چیز گران می گویند هم به یک فرد عزیز و محترم)

۱۲۷) فارسی : چطوری (مذکر)

العربية : إِشْلُونَك

۱۲۸) فارسی : چطوری (مونث)

العربية : إِشْلُونِج

۱۲۹) فارسی : خسته

العربية : تَعْبَان

(۱۳۰) فارسی : گرسنه

العربية : جوعان

(۱۳۱) فارسی : تشنه

العربية : عطشان

(۱۳۲) فارسی : صبح بخیر

العربية : صباحَ الخير (جواب : صباح النور)

(۱۳۳) فارسی : خوش آمدید

العربية : أهلا بكم، هلا بیک، هلا بیکم

(۱۳۴) فارسی : هر جور مایل هستی

العربية : عَلا كَيْفَک

(۱۳۵) فارسی : بیمارستان

العربية : مُسْتَشْفَى (مُسْتَشْفَه بخوانید)

• آموزش قیدهای زمان و مکان

(۱۳۶) صباح:صبح

(۱۳۷) اليوم:امروز

(۱۳۸) أمس:دیروز

- (۱۳۹) غدا(بكرة):فردا
- (۱۴۰) فجر:سپیده دم
- (۱۴۱) مغرب:مغرب
- (۱۴۲) لیل(عشا بکسر ع):شب
- (۱۴۳) منتصف اللیل:نیمه شب
- (۱۴۴) هذه اللیله:امشب
- (۱۴۵) نهار.یوم:روز
- (۱۴۶) مساء:بعدالظهر.شب
- (۱۴۷) أعلا:بالا.بالا تر
- (۱۴۸) أسفل:پایین .پایین تر
- (۱۴۹) أين:کجا
- (۱۵۰) تحت:زیر
- (۱۵۱) أمام.قدام(بضم ق وتشدید د):جلو
- (۱۵۲) فوق:بالای.روی
- (۱۵۳) خلف.وراء:پشت سر
- (۱۵۴) جنب.جوار:کنار
- (۱۵۵) بعدبكرة(بعد غد): پس فردا

(۱۵۶) بعدیومین:دو روز بعد

(۱۵۷) بعدثلاثة ایام:سه روز بعد

(۱۵۸) لیلة اول أمس: پریشب

(۱۵۹) الأمس الأول:پریروز

(۱۶۰) لیلة الغد:فرداشب

(۱۶۱) قبل الظهر:پیش از ظهر

(۱۶۲) إذا:هرگاه.اگر

(۱۶۳) عند:نزد

(۱۶۴) قریب من:نزدیک به

(۱۶۵) بعید عن:دور از

(۱۶۶) منذ مدة:مدتی است

(۱۶۷) هنا:اینجا

(۱۶۸) هناك:انجا

(۱۶۹) بین:میان

(۱۷۰) متى: چه وقت.کی

(۱۷۱) قبل قليل:کمی پیش

(۱۷۲) الان:حالا

- (۱۷۳) سنه (ج:سنوات.سنين):سال
- (۱۷۴) هذا الشهر:اين ماه
- (۱۷۵) اسبوع (ج:اسابيع):هفته
- (۱۷۶) شهر (اشهر):ماه
- (۱۷۷) هذه السنه:امسال
- (۱۷۸) هذا الأسبوع:اين هفته
- (۱۷۹) على اليمين:سمت راست
- (۱۸۰) على الشمال:سمت چپ
- (۱۸۱) على طول:مستقيم
- (۱۸۲) بعدالمفترق:بعداز چهار راه
- (۱۸۳) ایستگاه قطار کجاست؟

ون المَحَطَّة

(۱۸۴) فرودگاه کجاست؟

ون المَطَار؟

(۱۸۵) نزدیک - دور

(۱۸۶) قریب - بَعِيد

(۱۸۷) کدام یکی از اون ها (از دو راه - طرف) نزدیکتره؟

یا هُم - یا هُوَ أَقْرَب

(۱۸۸) کدوم راه به کربلا نزدیک تره؟

یا طَرِيقَ أَقْرَبَ الْكَرْبَلَه

(۱۸۹) کدوم راه - طرف - مسیر - خلوته؟

یا طَرِيقَ - جِهَةً، صُوبَ - مَسِيرَ - بَلَا إِزْدْحَامَ، مَوْ إِزْدْحَامَ

(۱۹۰) خیلی زحمتتون دادیم - اذیتتون کردیم

هَوَايَه زَحْمَانَاكُمْ - أَذِينَاكُمْ

(۱۹۱) اجرتون با سیدالشهدا

أَجْرَكُمْ عَلَ إِحْسِينِ (ع)

(۱۹۲) شارژ موبایل از کجا بخرم؟

إِمْنِينِ أَشْتَرِي رَصِيدَ (الموبایل «لازم نیست موبایلش رو بگید»)

(۱۹۳) سیم کارت

شَرِيحَةً

(۱۹۴) میشه یه شارژر بدید، شارژ موبایلم تموم شده - شارژش تموم

شده

يُمْكِنُ تَنْطِينِي شَاحِنَهُ، خَلَصَ الشَّحْنَ مَوْبَايِلِي - خَلَصَ شَحْنَهُ

(۱۹۵) کجا میتونیم استراحت کنیم؟

ون نِگَدَر نَسْتَرِيح

(۱۹۶) همیشه یه کم برید عقب تر / جلوتر

يَصِيرُ اِشْوِيَه تَرَجَع / تَتَقَدَّم

(۱۹۷) بیاید این ور تر / برید اون ور تر

تَعَالِ لِهِنَانِه / رُوح لِهِنَاكِه

(۱۹۸) بخشید ممکنه کمی به من هم جا بدید (که من هم بشینم /

بایستم)

العَفُو تَنْطِينِي مَكَان (حتی آنی هم اگُعد / اوگف)

(۱۹۹) آقا/خانم اجازه میدین من هم زیارت کنم؟! (لازم به گفتن آقا /

خانم نیست)

عَفْواً خَلِينِي آنی هم اُزور (با عذر خواهی)

خَلِينِي آنی هم اُزور (به صورت جدی و دستوری!!)

(۲۰۰) آیا امشب حرم رو می بندن!؟

إِلَّيْلَه يَسِدُّونِ الحرم؟

(۲۰۱) بخشید درب ورودی دیگه ای وجود نداره!؟

أَكُو بَاب ثَانِيَه يَا أَكُو بَاب غَيْر؟!! (ثانیه یعنی دومی)

(۲۰۲) بخشید شما تا کی اینجا نشسته اید!؟

إِغْفُو لِشَوْكِتِ گَاعِدِ إِهْنَانِهْ؟؟

(۲۰۳) آیا شما میخواین برید؟! یا هنوز هستین؟!

إِثْرِيدُونِ إِثْرُوحُونِ؟! لُو بَعْدَكُم؟!!

(۲۰۴) ببخشید گاراژ ماشین (ترمینال) کجاست؟!

العفوا ونِ إِلكَراجِ؟

(۲۰۵) آیا حرم، ماشین مخصوص برای بردن به سامرا داره؟!

اكو سيارهٍ خاصِ العتبهِ إلسامرهِ؟ (عتبه منظور حرم امام حسين/ابالفضل/وامام علي عليهم السلام مي باشد)

(۲۰۶) چجوری میشه رفت مسجد کوفه؟!

إشلونِ أروحِ إلمسجدِ الكوفه؟!!

(۲۰۷) ببخشید فاصله مسجد کوفه تا سهله چقدره؟!

العفوا إشكدِ المَشافهَ بَينِ السهلهِ و الكوفه؟

(۲۰۸) بین راه ماشین (سیاره) هست سوار بشیم (نرکب)؟!!

اكو سياراتِ بينِ الطريقِ نركبِ؟؟

(۲۰۹) سرویس بهداشتی کجاست؟!

وين المرافقِ (تكرّم وين المرافق: گفتن تکرّم در اول جمله مودبانه تر است)

نکته مهم بسیار بسیار مهم: هیچ وقت در داخل سرویس بهداشتی به کسی بفرمایید با جمله اَتَفْضَلُ را نگویند، بلکه باید بگویند: كَرَّم

(۲۱۰) ببخشید این سرویس بهداشتی (التوالت) شلنگ آب داره؟!!

إِلْتَوَالَتَاتِ بِيَهِنِ صُونَدَه؟!!

(۲۱۱) ممکنه یه شلنگ آب برای سرویس وصل کنید

بلازحمه (إذا ممکن) اِتَشَكِّلِ الصونده؟!!

(۲۱۲) ببخشید درمانگاه / بیمارستان کجاست؟!!

إِلْعَفُو وِينِ الْمُسْتَوِصِفِ / مُسْتَشْفَه؟!!

(۲۱۳) ببخشید درب ورودی خانم ها/آقایان کدام طرفه؟!!

إِلْعَفُو مِنْ وِينِ بَابِ الدُّخُولِ لِلنِّسَاءِ / لِلرِّجَالِ؟

(۲۱۴) موقع نماز درب حرم رو می بندند؟

يَسِدُّونَ بَابَ الْحَرَمِ وَقْتِ الصَّلَاةِ؟ (با لحن پرسشی)

(۲۱۵) فارسی: جای خالی دارید؟

العربية: عِدْكُمْ مَكَان؟! - أكو مكان؟!!

اگر باشد ممکن است بگویند: ای ای اِتَفْضَلُ (بله بله؛ بفرمایید) و اگر جا نباشد می گویند: ما فی

(۲۱۶) فارسی: مسئول یا رئیس موکب کیست؟

العربية: منو مسئول الموكب!؟

(۲۱۷) فارسی: برای بانوان (نساء) جای (خیمه) جداگانه هم دارید؟

العربية: (أكو) - (عدكُم) قاعة للنساء؟ (سالن های استراحت برای خواب را قاعة میگویند).

(۲۱۸) فارسی: پتو، بالشت، تشک دارید؟ چند تا دارید؟ به تعداد هست؟

(۲۱۹) العربية: بطانيه (پتو)، مُخَدَّه (بالش)، دوشگ (تشک) عدكُم؟ چم واحد عدكُم؟ مو قلیلات خو؟؟

بخش اصلی و مهم قیده‌های زمان در لهجه عراقی

(۲۲۰) فارسی: گذشته

العربية: الماضي

(۲۲۱) فارسی: دیروز

العربية: أَلْبَارِحَة - مبارح

مثال: شِفْتَه الْبَارِحِ بِالسُّوْغِ

دیروز در بازار او را دیدم

(۲۲۲) فارسی: پریروز

العربية: أوَّل الْبَارِحَة

شفته اول البارحة بالسوگ.

(۲۲۳) فارسی : هفته گذشته

العربية : الأسبوعِ الفات

(۲۲۴) فارسی : ماه گذشته

العربية : الشَّهْرَ الفات

(۲۲۵) فارسی : سال گذشته

العربية : السنَّةُ الفاتت (سنه مونث است پس فعل فات بايد مونث بيايد)

• ممکن است به جای فات و فاتت از «الماضي» و «الماضية» هم استفاده شود...

(۲۲۶) فارسی : حال

العربية : الحاضر

(۲۲۷) فارسی : امروز

العربية : أليوم

مثال : شِفِثْهَا اليوم بالسوگ.

او(زن) را امروز در بازار دیدم.

(۲۲۸) فارسی : این هفته

العربية : هذا الاسبوع

(۲۲۹) فارسی : این ماه

العربية : هذا الشَّهْر

(۲۳۰) فارسی : امسال

العربية : هذا السَّنَة

(۲۳۱) فارسی : آينده

العربية : المُسْتَقْبَل

(۲۳۲) فارسی : فردا

العربية : باچِر

(۲۳۳) فارسی : پس فردا

العربية : عُكْبُ باچِر

مثال: رَحَ أَشَوْفَه عُكْبُ باچِر

او را پس فردا خواهم دید

(۲۳۴) رَحَ + فعل = خواهم آن فعل را انجام داد

(۲۳۵) فارسی : هفته آينده

العربية : لِإِسْبُوعِ الجای

(۲۳۶) فارسی : ماه آينده

العربية : الشَّهْرَ الجای

(۲۳۷) فارسی : سال آینده

العربية : السنة لجاية

(۲۳۸) فارسی : مطمئنی؟ - حتماً

العربية : إنته متأكد؟ - متأكد؟

(۲۳۹) فارسی : برای اینکه، چون

العربية : لأن، لن

(۲۴۰) فارسی : می دانم - می دانی

العربية : أدري - تدري

(۲۴۱) فارسی : نمی دانم

العربية : مو أدري

(۲۴۲) فارسی : فراموش کردم

العربية : نسيت

(۲۴۳) فارسی : بلند شو

العربية : گوم

(۲۴۴) فارسی : بشین

العربية : أگعد

(۲۴۵) فارسی : مهر (مَهرِ نماز)

العربية : تُرْبَةٌ

(۲۴۶) فارسی : سرد

العربية : بَارِدٌ

(۲۴۷) فارسی : خیلی سرد - خیلی گرم

العربية : كَلِّشَ بَارِدٌ - كَلِّشَ حَارٌّ

(۲۴۸) فارسی : شماره

العربية : رَقْمٌ

(۲۴۹) فارسی : یک لحظه

العربية : لَحْظَةٌ

(۲۵۰) فارسی : چند (روز - مقدار - عدد)

العربية : چَمٌّ

(۲۵۱) فارسی : داخل شو

العربية : طُبَّ - أُدْخِلْ

(۲۵۲) فارسی : خارج شو - برو بیرون

العربية : اِطَّلَعْ - اُخْرِجْ

(۲۵۳) فارسی : کاروان

العربية : حَمَلَةٌ

(۲۵۴) فارسی : صف - به صف شید

العربية : سِرَّة - بُسِرَةٌ

(۲۵۵) فارسی : قند

العربية : اصلا نمیدونن قند چی هست! فقط شکر

(۲۵۶) فارسی : شِکَر

العربية : شِکَر

(۲۵۷) فارسی : بازار

العربية : سوگ

(۲۵۸) فارسی : پول

العربية : فُلُوس

(۲۵۹) فارسی : صرافی

العربية : صِیرْفَةٌ

(۲۶۰) فارسی : پول چنج کردن

العربية : تَصْرِيف

(۲۶۱) فارسی : خورده

العربية : خُرْدَةٌ

(۲۶۲) فارسی : نصف - نیم

العربية : نَصْفٌ

(۲۶۳) فارسی : یک چهارم - به ۲۵۰ دیناری نیز میگویند، چون یک

چهارم ۱۰۰۰ دینار است

العربية : رُبْعٌ

(۲۶۴) فارسی : سوپ

العربية : شُورْبَه

(۲۶۵) فارسی : کباب ترکی

العربية : كَبَابٌ - شَاوِرْمَا

(۲۶۶) فارسی : چای

العربية : شَايٌ

(۲۶۷) فارسی : شیر

العربية : حَلِيبٌ

(۲۶۸) فارسی : مرغ - سرخ شده

العربية : دِجَاجٌ - مَشْوِيُّ

(۲۶۹) فارسی : ماهی - سرخ شده

العربية : سَمَج - مشویّ

(۲۷۰) فارسی : تخم مرغ

العربية : إِبْيَض

(۲۷۱) فارسی : ساندویچ

العربية : لَفَّه

(۲۷۲) فارسی : پرس

العربية : صَحَن

(۲۷۳) فارسی : غذای بسته بندی - بیرون بر

العربية : سَفَرِي

(۲۷۴) فارسی : راست / سمت راست

العربية : يَمِين، يَمَنَه / عَل يَمِين، عَل يَمَنَه

(۲۷۵) فارسی : چپ / سمت چپ

العربية : يَسَار، يَسْرَه / عَل يَسَار، عَل يَسْرَه

(۲۷۶) فارسی : جلو - رو به رو

العربية : كَبَل - كِدَام

۲۷۷) فارسی : پشت، عقب - پشت سرت

العربیة : وَرِه، خَلْف - وَرَاك

۲۷۸) فارسی : بالا

العربیة : فُوْغ

۲۷۹) فارسی : کنار، پیش

العربیة : يَمّ

۲۸۰) فارسی : بیرون، محیط باز

العربیة : بَرَّه

۲۸۱) فارسی : داخل، تو

العربیة : جَوَّه

۲۸۲) فارسی : فقط - فقط دو نفر - فقط دو تا

العربیة : بَسْ - بَسْ نَفَرَيْن - بَسْ اِثْنَيْن

۲۸۳) فارسی : آره، درسته

العربیة : اِی - نَعَمْ - صَحّ

۲۸۴) فارسی : (با، به همراه) - با خانواده ام

العربیة : وِیَا - وِیَا اَهْلِی

۲۸۵) فارسی : باهم - (مثلا در کفشداری میخواهید کفش ها را باهم

تحویل دهید می گویند):

العربیة : سوّه - سوّیة

۲۸۶) فارسی : تو (مرد) - تو خودت گفتی.....

العربیة : إنته - إنته گِلت.....

۲۸۷) فارسی : تو (زن)

العربیة : إنتی

۲۸۸) فارسی : من

العربیة : آنی

۲۸۹) فارسی : ما

العربیة : إحنه

۲۹۰) فارسی : او (مرد)

العربیة : هُوّ

۲۹۱) فارسی : او (زن)

العربیة : هیّ

۲۹۲) فارسی : این (مذکر)

العربیة : هاذة

۲۹۳) فارسی : این (مونث)

العربية : های

۲۹۴) فارسی : باید

العربية : لازم

۲۹۵) فارسی : راه - راه بسته است

العربية : طریق - طریق مسدود (مزدود تلفظ می شود)

۲۹۶) فارسی : پیاده شو

العربية : نَزَل

۲۹۷) فارسی : تلفن زدن - زنگ زدن

العربية : خَابَر

۲۹۸) فارسی : از کجا - اهل کجا - تو اهل کجایی؟

العربية : مَنِين، إِمَنِين - أنته منين؟

۲۹۹) فارسی : از ایران

العربية : مِنْ الإيران

۳۰۰) فارسی : شهر

العربية : مَدِينَة

(۳۰۱) فارسی : مواظب باش

العربية : دِير بَالِك (بالک بالک)

(۳۰۲) فارسی : همیشه

العربية : مَيِّصِير

(۳۰۳) فارسی : اشکالی نداره - باشه - مخالفتی ندارم

العربية : مَيِّخَالَف - مامشکل

(۳۰۴) فارسی : ولم کن - ولش کن

العربية : عُفْنِي - عُوْفَه

(۳۰۵) فارسی : بزرگ

العربية : چَبِير - عظیم

(۳۰۶) فارسی : راننده

العربية : سايِق

(۳۰۷) فارسی : ایستگاه پلیس

العربية : سَيِّطْرَه

(۳۰۸) فارسی : پلیس

العربية : شرطي

۳۰۹) فارسی:درب

العربية: الباب

۳۱۰) فارسی: گیت - دروازه - ورودی

العربية: بَوَابَةٌ

۳۱۱) فارسی: افسر - مامور - مسؤول

العربية: ضابط

۳۱۲) فارسی: گاری - ارابه

العربية: عَرَبَانَةٌ

۳۱۳) فارسی: گاری چپی - ارابه کش

العربية: عَرَبَنَچِي

۳۱۴) فارسی: (بردار، بلند کن) - چمدون رو بردار

العربية: (شیل) - شیلِ الجُنْطَةُ

۳۱۵) فارسی: کیف - کوله

العربية: حَقْبَةٌ

۳۱۶) صبحانه (ریوگ)

۳۱۷) لبن = شیر، ماست، دوغ

(۳۱۸) حلیب = شیر

(۳۱۹) لبن رائب، لبن حائر، لبن زبادی، روب = ماست

(۳۲۰) عیران، شراب اللبن، اللبن = دوغ

(۳۲۱) قشطه، قشده = خامه

(۳۲۲) جُبْن = پنیر

(۳۲۳) كثير الدَسِم = پر چرب

(۳۲۴) قليل الدَسِم = کم چرب

(۳۲۵) گیمُر: سرشیر

(۳۲۶) العربیة: اِشْلون صِحَّتِكُمْ

فارسی: سلامتین؟ حالتون چطوره

(۳۲۷) العربیة: اِنْتو اِشْلونكُمْ

فارسی: شما چطورین؟

(۳۲۸) العربیة: مِیْخَالِفُ

فارسی: اشکال نداره

(۳۲۹) العربیة: ما یَصیرُ

فارسی: نمیشه

(۳۳۰) العربیة: دیرْ بِالکُ

فارسی: مراقب باش

(۳۳۱) العربية: عُنْفَى

فارسی: ولم کن

(۳۳۲) العربية: عَوْفَهُ

فارسی: ولش کن

(۳۳۳) العربية: خَلَصَ صَبْرِي

فارسی: صبرم تموم شد

(۳۳۴) العربية: عَن اِذْنِكُمْ، مِّن رُّخْصَتِكُمْ

فارسی: با اجازه شما

(۳۳۵) العربية: بوس ايدِه

فارسی: دستشو بوس کن

(۳۳۶) العربية: يَتَشَاقَهُ

فارسی: شوخی میکنه

(۳۳۷) العربية: اِشْبِيهِ (اِشْبِي):

فارسی: چشه؟ چش شده؟

(۳۳۸) العربية: شِعْبَالِكُ

فارسی: چی خیال کردی؟

(۳۳۹) العربية: لسوء الحظ

فارسی: متاسفانه، از بدشانسی

(۳۴۰) العربية: لحسن الحظ

فارسی: خوشبختانه

• اصطلاحات پر کاربرد و بسیار ضروری

(۳۴۱) العربية: یرحکم الله (در هنگام عطسه)

والجواب (جواب): یرحکم الله لکم

(۳۴۲) العربية: أخرج، أسكت

فارسی: خفه شو

(۳۴۳) العربية: لاسمح الله، حاشالله، لا قدر الله

فارسی: خدا نکند، مبادا

(۳۴۴) العربية: عفواً، معذرةً، أعتذر منكم، أرجو عدم المؤاخذه

فارسی: ببخشید، معذرت میخوام

(۳۴۵) العربية: أسعد الله صباحك

فارسی: روزت خجسته، بامدادت خوش

(۳۴۶) العربية: إيه

فارسی: خُب، بسیار خوب

(۳۴۷) العربية: ساعدک الله

فارسی: خسته نباشید

والجواب: سلّمک الله: سلامت باشید

(۳۴۸) العربية: قرّت عیناک

فارسی: چشمت روشن

(۳۴۹) العربية: یسعدنی أن أزورکم

فارسی: خوشحال می شوم بینمتون

(۳۵۰) العربية: أنا سعيدٌ بمعرفتک

فارسی: از آشنایی ات خوش وقتم

(۳۵۱) العربية: نهارک سعيدٌ

فارسی: روز خوش

(۳۵۲) العربية: لیلۀ سعیدۀ، طابت لیلتکم، مساءالخیر، مساؤکم بالخیر،

مساک الله بالخیر

فارسی: شب خوش

(۳۵۳) العربية: أنفاسک مبارکٌ

فارسی: (أحسننت: آفرین)، زنده باد، دمت گرم

(۳۵۴) العربية: إلى اللقاء، إلى الملتقى، الوداع، بخاطرک

فارسی: به امید دیدار، خدانگهدار

(۳۵۵) العربية: مع السلامة

فارسی: به سلامت، خدانگهدار

(۳۵۶) العربية: أرجوكم، الرجاء

فارسی: خواهش می کنم، امید است

(۳۵۷) العربية: لا تُجامل، لا تكلف

فارسی: تعارف نکن

(۳۵۸) العربية: لقد كلفناكم

فارسی: زحمت دادیم

والجواب: أرجوكم عدم المؤاخذه: خواهش می کنم خجالت ندهید.

(۳۵۹) العربية: من فضلكم، رجاءً، لو تكرمتَ

فارسی: لطفاً، اگه میشه

(۳۶۰) العربية: تفضلتم

فارسی: لطف نمودید، زحمت کشیدید

والجواب: کلفناکم: زحمت دادیم

(۳۶۱) العربية: حسنٌ، جيدٌ، طيبٌ

فارسی: خوب، بسیار خوب

(۳۶۲) العربية: أرحبُ بقدمکم، أرحبُ بمقدمکم، تشرفتم

فارسی: خیر مَقدم، خوش آمدید

(۳۶۳) العربية: تشرفتُ بمعرفتک

فارسی: از آشناییت خوش وقتم

(۳۶۴) العربية: أنا مرتاحٌ لرؤیتک، أنا مسرورٌ من رؤیتک

فارسی: از دیدنت خوشحال شدم

(۳۶۵) العربية: أدام الله توفیقک، أیدک الله

فارسی: خدا یارت، موفق باشی

(۳۶۶) العربية: أطال الله بقائک

فارسی: خدا عمرت بده

(۳۶۷) العربية: نعم صباحک

فارسی: صبح خوبی داشته باشی

(۳۶۸) العربية: نعم مساوک

فارسی: شب خوبی داشته باشی

(۳۶۹) العربية: جعلتُ فداک

فارسی: فدایت شوم

(۳۷۰) العربية: شکراً

فارسی: ممنون، تشکر

(۳۷۱) العربية: شکراً، الله يحفظکم

فارسی: ممنون، خداشما را حفظ کند

والجواب: لا شكر على الواجب

هذا هو واجبنا (تشکر لازم نیست، وظیفه ماست)

(۳۷۲) العربية: الله يراکم

فارسی: خدا حفظتون کنه

(۳۷۳) العربية: تُصبح على الخير

فارسی: شب خوش

(۳۷۴) العربية: آسف، متأسّف، مع الأسف، عذراً

فارسی: متاسفم، معذرت می خواهم

(۳۷۵) العربية: وفقك الله

فارسی: خدا توفیق دهد

(۳۷۶) العربية: في صحه و عافية (به بیمار گفته می شود)

فارسی: در سلامتی و عافیت باشی

(۳۷۷) العربية: ننتظرکم ، نحن في انتظارکم

فارسی: مامنتظر شما میم

(۳۷۸) العربية: الله يُعطیک العافية

فارسی: خدا سلامتی به تو بدهد

(۳۷۹) العربية: كيف الاسره؟، كيف الأهل و الأصدقاء؟

فارسی: خانواده خوب هستند، دوستان چطور؟

(۳۸۰) العربية: الله يخلّیک

فارسی: خدا پشت و پناهد باشه

(۳۸۱) العربية: أنا في خدمتک

فارسی: نوکرتم، من در خدمتم

(۳۸۲) العربية: في أمان الله و حفظه

فارسی: در پناه خدا

(۳۸۳) العربية: أخذت من وقتک كثيراً، زاحمتک

فارسی: زحمت دادیم، وقتتان را گرفتیم

(۳۸۴) العربية: أنت غير جادٍ في كلامك، تمزحُ

فارسی: مزاح می کنی، شوخی می کنی، جدی نمیگی

(۳۸۵) العربية: كل عامٍ و أنتم بخير

فارسی: صد سال به این سالها (در همه سال خوب و سالم باشی)

نکته: در اعیاد کاربرد اصلی دارد.

(۳۸۶) العربية: أنت بخير و سعادةً

فارسی: خوب و خوش باشی

(۳۸۷) العربية: حياك الله

فارسی: زنده باشی

(۳۸۸) العربية: تسلم

فارسی: سالم باشی

(۳۸۹) العربية: صبّحکم الله بالخير

فارسی: صبح خوبی داشته باشی

(۳۹۰) العربية: نحن في منتهى السعادةً

فارسی: ما واقعاً خوشبختیم

(۳۹۱) العربية: سنزورکم بعد قليلٍ إن شاء الله

فارسی: اگر خدا بخواهد دوباره همدیگر را خواهیم دید

(۳۹۲) العربية: صافحنی

فارسی: بامن دست داد

(۳۹۳) العربية: ربنا يعوض عليك

فارسی: خدا به تو عوض دهد

(۳۹۴) العربية: أفادک الله

فارسی: خداوند تو را مؤید بدارد

(۳۹۵) العربية: لا عليه أهديکم

فارسی: قابلی ندارد، خواهش می کنم

(۳۹۶) العربية: لاتحزن، لاتقلق

فارسی: نگران نباش

(۳۹۷) العربية: هنيئاً لك

فارسی: خوشا به حالت

(۳۹۸) العربية: و لكم جزيل الشکر

فارسی: با نهایت سپاس

فارسی: سرکار خانم

• در مورد مداحی تزورونی

• یکی از مراجع نجف در عالم رؤیا دیدند حضرت ابوالفضل (ع) این شعر را برای زوار اباعبدالله (ع) می خوانند و ایشان صبح همه را به یادشان دارند. بعدا این شعر توسط آقای باسم کربلایی مداحی شد. اینک ترجمه نوحه تزورونی تقدیم میگردد. تا زائران در بین راه معنی این نوحه را بدانند:

(۴۰۰) تَزُورُونِي أَعَاهِدُكُمْ

به زیارت من می آید، با شما عهد می بندم

(۴۰۱) تَعْرِفُونِي شَفِيعَ الْكُفْمِ

می دانید که من شفیع شمایم

(۴۰۲) أَسَامِيكُمْ أَسَجِّلُهَا أَسَامِيكُمْ

اسامی تان را ثبت می کنم اسامی تان را

(۴۰۳) هَلِ بِيكُمْ يَا زَوَّارِي هَلِ بِيكُمْ

خوش آمدید ای زائران من خوش آمدید

(۴۰۴) وَ حَاكَّ حَفَّ الْكَفِيلِ وَالْجُودِ وَالرَّأِيهِ

قسم به دستان ابوالفضل و کرامت و پرچم او

(۴۰۵) أَنَا وَ عَبَّاسٌ وَ يَاكُم يَا مَشَاهِ

من و عباس با شماییم ای که با پای پیاده به سوی من می آید

(۴۰۶) يَا مَنْ بَعْتُوا النُّفُوسَ وَ جِئْتُوا شَرَّاهِ

ای که جانهایتان را به بخاطر زیارت من به کف و بادستان گرفته اید

(۴۰۷) عَلَيَّ وَاجِبٌ أَوْافِيكُم يَا وَقَّاهِ

بر من واجب است تا به شما وفا کنم، ای وفاداران!

(۴۰۸) تَوَاسِينِي شَعَائِرُكُمْ

عزاداری هایتان به من دلداری می دهد

(۴۰۹) تُرَوِّينِي مَدَامِعِكُم

و اشک هایتان مرا سیراب می کند

(۴۱۰) أَوَاسِيكُم أَنَا وَ جَرَحِي أَوَاسِيكُم

من و زخم هایی که بر تن دارم به شما دلداری و دلجویی می دهیم

(۴۱۱) هَلْهَ بِيكُم يَا زُوَّارِي هَلْهَ بِيكُم

خوش آمدید ای زائران من، خوش آمدید

(۴۱۲) هَلْهَ يَلْ مَا نَسِيْتُ وَ عَلَّ وَ عِدَّ تَحْضَرُ

خوش آمدید ای که وعده تان را فراموش نکرده ای و بر سر موعد و عهد با ما حاضر

شدی

(۴۱۳) إَجِيتْ وَ لَا يَهْمَكْ لَا بَرْدٌ لَا حَرٌّ

آمديد در حالى كه نه گرما براى تان مهم بود و نه سرما

(۴۱۴) وَ حَاكٌ دَمْعِ الْعَقِيلَةِ وَ طَبْرَهُ الْأَكْبَرُ

قسم به اشك زينب و فرق شكافته اكبر

(۴۱۵) أَحْضَرَكَ وَ مَا أَعُوفَكَ سَاعَهُ الْمَحْشَرُ

در محشر كنارتان خواهم بود و رهايتان نمى كنم

(۴۱۶) عَلَى الْمَوْعِدِ أَجَى يَمَكُمُ وَ لَا أَبْعَدُ وَ أَعُوفُ عَنْكُمُ

در وقت ديدار پيشتان مى آيم و دور نمى شوم و رهايتان نمى سازم

(۴۱۷) مُحَامِيكُمْ وَ حَاكٌ حَيْدَرُ مُحَامِيكُمْ

پشتيبانان هستم به حق حيدر پشتيبانان هستم

(۴۱۸) هَلْهَ بِيكُمْ يَا زُوَّارِي هَلْهَ بِيكُمْ

آمديد اى زائران من، خوش آمديد

(۴۱۹) يَا هَلْشَايِلُ رَايَهْ وَ جَايْ كَاوِدْنِي

اى آنكه پرچم به دست قصد ديدار مرا کرده ايد

(۴۲۰) تَعْرِفُ رَايَتَكَ بِي مَنْ تُذَكِّرُنِي؟

مى دانى كه پرچمت مرا به ياد چه كسى مى اندازد؟

(۴۲۱) بَلِّغُوا خُفُوفَهُ وَصَاحُ إِذْرِكُنِي

به یاد آن دست بریده‌ای که فریاد زد: مرا دریاب

(۴۲۲) صِحِّتٌ وَيَلَاهُ يَا اخْوِيهِ وَظَهْرٌ مِخْنِي

و با شنیدن آن صدا، صدا زدم که بی‌برادر شدم و اندوهم برچهره ام نمایان شد

(۴۲۳) كِسْرٌ ظَهْرِي سَهْمٌ هَجْرِكُ

با رفتنت کمرم شکست

(۴۲۴) نَفْدٌ صَبْرِي بَعْدَ عُمْرِكُ

بعد از شهادتت صبرم به پایان رسید

(۴۲۵) اَوْصِيكُمْ عَلَى الرَّايَةِ اَوْصِيكُمْ

سفارش میکنم، این پرچم را به شما سفارش می‌کنم

(۴۲۶) هَلْهَ بِيكُمْ يَا زُوَّارِي هَلْهَ بِيكُمْ

خوش آمدید ای زائران من، خوش آمدید

(۴۲۷) يَا مَنْ كَاوِدٌ اِلَيَّ وَ دَمْعُهُ تَجْرِيهٌ

ای که با چشمان اشکبار قصد زیارت مرا کرده‌اید

(۴۲۸) اَعْرِفْ حَاجَتَكَ مَوْ دَاعِي تَحْجِيهِ

حاجت‌تان را می‌دانم، نیازی به گفتن نیست

(۴۲۹) وَ حَگْ نَحْرِ الرَّضِيعِ الْحَاجِهِ أَكْضِيهِ

قسم به گلوی شیرخواره، هر حاجتی را برآورده می‌کنم

(۴۳۰) يَا زَائِرُ عَاهَدْتِ كُلِّ عَلَّهِ أَشْفِيهِ

زائران من، عهده کرده‌ام که هر مشکل یا بیماری را شفا دهم

(۴۳۱) أَخُو زَيْنَبِ فَرَحُ بَيْكُمُ

برادر زینب به خاطر حضورتان شاد شد

(۴۳۲) هَلْهُ وَ مَرَحَبُ يُنَادِيكُمْ

با خوش آمدید گویی صدایتان می‌زند

(۴۳۳) يُحْيِيكُمْ أَبُو الْغَيْرِهِ يُحْيِيكُمْ

حضرت ابالفضل به شما خوش آمد می‌گویید، به شما درود می‌گوید

(۴۳۴) هَلْهُ بَيْكُمُ يَا زُوَّارِي هَلْهُ بَيْكُمُ

خوش آمدید ای زائران من، خوش آمدید

(۴۳۵) زَيْنَبُ مَنْ تُشَاهِدُكُمْ تَزُورُونِي

زینب هنگامی که شما را می‌بیند که زیارت‌م می‌کنید، می‌گوید:

(۴۳۶) تُنَادِيكُمْ لِيُونَ بِالطَّفِّ تَحْضُرُونِي!

صدایتان می‌زند ایکاش در جنگ حاضر می‌شدید

(۴۳۷) ما أمشي يسره و لا يسلبوني

که مرا به اسیری نمی بردند و مرا غارت نمی کردند

(۴۳۸) و لا بسیاطهم غدّر یضربونی

با تازیانه‌های خیانت نمی زدند

(۴۳۹) تُنادینی: أنا الجیره و صد عَنی أبو الغیره

صدایم می زند که من در بندم و سرور غیرتمندان از دستم رفت

(۴۴۰) أَبِجِّیْکُمْ عَلَی مُصَابِهِ أَبِجِّیْکُمْ

می گریانم شما را بر این مصیبت می گریانم

(۴۴۱) هَلْهَ بَیْکُمْ یَا زُوَّارِی هَلْهَ بَیْکُمْ

خوش آمدید ای زائران من، خوش آمدید.

(۴۴۲) العربیة: ترا، کربلا مو بعیده من بغداد

فارسی: حتماً کربلا از بغداد دور نیست

(۴۴۳) العربیة: ترا، بسمه تعرف قرايه و کتابه

فارسی: می دونید که، بسمه خواندن و نوشتن میدونه

(۴۴۴) العربیة: ترا، أزعل إذا ما إجیت

فارسی: در غیراینصورت ناراحت میشم اگر نیاید.